

***Monitoring zawodów
deficytowych i nadwyżkowych
w Powiecie Tureckim w 2018 roku***

Spis treści

Wstęp	3
1. Analiza ogólnej sytuacji na rynku pracy	7
2. Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych	13
3. Analiza umiejętności i uprawnień	19
4. Analiza rynku edukacyjnego	21
4.1. Analiza uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych	21
4.2. Analiza absolwentów szkół ponadgimnazjalnych	25
5. Podsumowanie	28
Załącznik 1 - Zawody deficytowe i nadwyżkowe - informacja sygnałowa 2018r	30
Załącznik 2 - Rynek pracy	32

Wstęp

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest dokumentem opracowanym zgodnie z zapisami ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku, *o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* (Dz. U. z 2019 r. poz. 986). Prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest jednym z zadań samorządu województwa oraz samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy.

Celem niniejszego opracowania jest uzyskanie informacji na temat zjawisk zachodzących na lokalnym rynku pracy, dotyczących kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy, w przekroju zawodowym oraz sformułowanie na tej podstawie wniosków, oraz ocen niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania systemów szkolenia bezrobotnych oraz kształcenia zawodowego niezbędnego do prawidłowego wykonywania przez urząd pracy ustawowych zadań. Przeprowadzony ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest bardzo istotny dla lokalnej edukacji, a jego wyniki mogą być pomocne w bieżącej koordynacji kształcenia zawodowego zgodnego z potrzebami rynku pracy.

W roku 2015 została wprowadzona „Nowa metodologia prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy” Metodologia ta została przygotowana na zlecenie Centrum Rozwoju Zasobów Ludzkich przez Instytut Nauk Społeczno-Ekonomicznych z Łodzi.

Źródłem informacji odnośnie bezrobotnych i ofert pracy według zawodów i specjalności są dane gromadzone przez powiatowe urzędy pracy w systemie informatycznym Syriusz. Jednak warto podkreślić, iż dane te stanowią zaledwie część informacji na temat całego rynku pracy. Nie ma bowiem prawnego obowiązku zgłaszania każdej oferty pracy do powiatowego urzędu pracy przez pracodawcę, jak również bezrobotny nie jest zobligowany do rejestracji w urzędzie pracy. Informacje pozyskane do monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych, wykorzystane do niniejszego opracowania, pochodzą z systemu informatycznego Syriusz, Systemu Informacji Oświatowej MEN, ofert pracy z sieci Internet, PUP, OHP, EURES oraz wyników badania kwestionariuszowego przedsiębiorstw. Szczegółowe cele w tym zakresie to:

- analiza ogólnej sytuacji na rynku pracy,
- analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych,
- analiza umiejętności i uprawnień,
- analiza uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych i analiza absolwentów szkół ponadgimnazjalnych,

Podstawowe pojęcia i mierniki stosowane w monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych:

- ✓ **Zawody deficytowe** to takie, na które istnieje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba bezrobotnych w danym zawodzie. Na potrzeby opracowania rankingu zawodów deficytowych zdefiniowano je jako te, dla których liczba ofert pracy jest wyższa niż liczba bezrobotnych, odsetek długotrwale bezrobotnych jest nieznacny, a odpływ bezrobotnych przewyższa ich napływ w danym okresie sprawozdawczym.
- ✓ **Zawody zrównoważone** to takie, na które na rynku pracy występuje zapotrzebowanie zbliżone do liczby bezrobotnych w danym zawodzie. Na potrzeby opracowania rankingu zawodów zrównoważonych zdefiniowano je jako te, dla których liczba ofert pracy jest zbliżona do liczby zarejestrowanych bezrobotnych, odsetek bezrobotnych długotrwale jest nieznacny, a odpływ bezrobotnych przewyższa ich napływ w danym okresie sprawozdawczym.
- ✓ **Zawody nadwyżkowe** to takie, na które istnieje na rynku pracy niższe zapotrzebowanie niż liczba bezrobotnych w danym zawodzie. Na potrzeby opracowania rankingu zawodów nadwyżkowych zdefiniowano je jako te, dla których liczba ofert pracy jest niższa niż liczba bezrobotnych, długotrwale bezrobocie jest relatywnie wysokie, a napływ bezrobotnych przewyższa ich odpływ w danym okresie sprawozdawczym.
- ✓ **Zawód** – zgodnie z Klasyfikacją Zawodów i Specjalności (KZiS) definiowany jest jako przynoszący dochód zbiór zadań (zespół czynności) wyodrębnionych w wyniku społecznego podziału pracy, wykonywanych stale lub z niewielkimi zmianami przez poszczególne osoby i wymagających odpowiednich kwalifikacji (wiedzy i umiejętności), zdobytych w wyniku kształcenia lub praktyki. Zawód może dzielić się na specjalności.
- ✓ **Umiejętności** określono jako zdolność wykonywania odpowiedniej klasy zadań w ramach zawodu np. obsługa komputera i wykorzystanie Internetu.
- ✓ **Uprawnienia** to dodatkowe kwalifikacje zawodowe zdobywane w drodze procesu certyfikacji, dodatkowych szkoleń.
- ✓ **Kwalifikacje** to układ wiedzy, umiejętności i uprawnień przydatnych do realizacji składowych zadań zawodowych.
- ✓ **Oferta pracy** to zgłoszenie przez pracodawcę do powiatowego urzędu pracy lub umieszczenie w internetowych serwisach rekrutacyjnych oraz w Biuletynie Informacji Publicznej, co najmniej jednego wolnego miejsca zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w określonym zawodzie lub specjalności w celu znalezienia odpowiedniego pracownika. W

niniejszej metodologii przez ofertę pracy rozumie się jedno wolne miejsce pracy lub miejsce aktywizacji zawodowej.

- ✓ **Długotrwale bezrobotny** - należy rozumieć, zgodnie z opracowaną metodologią, pozostających bez pracy powyżej 12-stu miesięcy od dnia zarejestrowania się w powiatowym urzędzie pracy.
- ✓ **Bezrobotny absolwent** rozumiany jest jako bezrobotny do upływu 12-stu miesięcy od dnia określonego w dyplomie, świadectwie czy innym dokumencie potwierdzającym ukończenie szkoły lub zaświadczenie o ukończeniu kursu.

Podstawowymi miernikami w nowej metodologii monitoringu są wskaźniki:

- ✓ **wskaźnik długotrwałego bezrobocia:**

$$W D B \frac{k}{t} = \frac{D B_t^k}{B_t^k} * 100$$

Wartość wskaźnika informuje o tym, jaki odsetek bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów k stanowią długotrwale bezrobotni. Im większa wartość wskaźnika tym więcej osób jest długotrwale bezrobotnych w danej grupie zawodów. Przyjmuje wartości od 0% (sytuacja, w której bezrobotni długotrwale nie występują) do 100% (w przypadku, gdy każdy bezrobotny w elementarnej grupie zawodów k jest długotrwale bezrobotnym).

- ✓ **wskaźnik płynności bezrobotnych:**

$$W P B \frac{k}{t} = \frac{O B_t^k}{N B_t^k}$$

Wartość miernika wskazuje na kierunek i natężenie ruchu bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów k.

$$W P B \frac{k}{t} < 1$$

-napływ przewyższa odpływ, co oznacza wzrost liczby bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów k.

$$W P B \frac{k}{t} = 1$$

- odpływ jest równy napływowi (oba niezerowe), przez co liczba bezrobotnych w grupie zawodów k nie ulega zmianie.

$$W P B \frac{k}{t} > 1$$

- odpływ przewyższa napływ, co oznacza spadek bezrobotnych w zawodzie k.

Brak wartości - napływ jest równy zeru.

✓ **wskaźnik dostępności ofert pracy:**

$$B/O_t^k = \frac{\bar{B}_t^k}{\bar{O}_t^k}$$

Miernik informuje o dostępności oferty pracy dla bezrobotnych w danej elementarnej grupie zawodów. Im wyższa wartość wskaźnika, tym dostępność jest niższa. Wartość wskaźnika można interpretować jako przeciętną liczbę bezrobotnych przypadających na 1 ofertę pracy. Im wyższa wartość wskaźnika tym mniejsza szansa na znalezienie zatrudnienia w grupie zawodów k. Przyjmuje wartości z przedziału $<0, +\infty$.

$$B/O_t^k = 0$$

- brak bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów k. Dostępność oferty jest bardzo wysoka, a grupa zawodów k jest maksymalnie deficytowa.

$$B/O_t^k < 1$$

- przeciętnie każdy bezrobotny z danej elementarnej grupy ma szansę znaleźć pracę. Liczba dostępnych ofert pracy przewyższa liczbę bezrobotnych w grupie zawodów k.

$$B/O_t^k > 1$$

-dostępność oferty pracy jest relatywnie niska, gdyż liczba bezrobotnych przewyższa liczbę ofert pracy w grupie zawodów k.

Brak wartości - oferty pracy w elementarnej grupie zawodów k nie są dostępne, w rezultacie szansa znalezienia pracy jest zerowa, a cecha k jest maksymalnie nadwyżkowa.

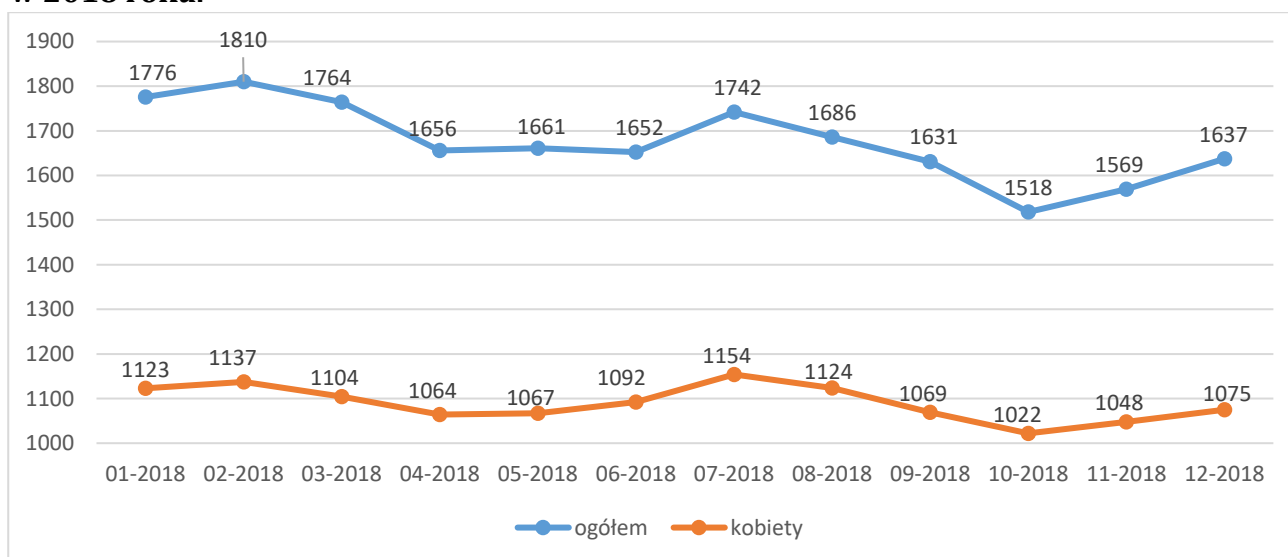
1. Analiza ogólnej sytuacji na rynku pracy

Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych wymaga charakterystyki zjawiska bezrobocia występującego na terenie powiatu tureckiego. W rejestrze osób bezrobotnych Powiatowego Urzędu Pracy w Turku liczba osób bezrobotnych w końcu grudnia 2018 roku wyniosła **1637** osób (w tym 1075 kobiet). Porównując z grudniem 2017 roku 1607 osób (w tym 1066 kobiet) nastąpił wzrost liczby bezrobotnych o 30 osób.

Natomiast stopa bezrobocia na koniec analizowanego okresu wynosiła **4,4%**, która również wzrosła o 0,1 punktu procentowego w stosunku do poprzedniego roku.

Poniższy wykres wskazuje, że różnica liczby osób bezrobotnych między styczniem a grudniem w roku 2018 to aż **139** osób.

Wykres 1 - Ogólna liczba bezrobotnych – stan na koniec poszczególnych miesięcy w 2018 roku.

Źródło: Dane statystyczne PUP

Poniższe informacje (pobrane zostały z systemu Syriusz) obejmują dane według zawodów i specjalności KZiS. W przypadku, gdy dany bezrobotny posiada więcej niż jeden zawód, analiza jest oparta o tzw. „kod zawodu do statystyk”. Poniżej przedstawiono dane statystyczne dotyczące liczby osób bezrobotnych oraz ofert pracy według wielkich grup zawodowych, wskazujące na ogólny podział osób zarejestrowanych w PUP Turek.

Tabela 1 - Bezrobotni i oferty pracy w 2018 roku według wielkich grup zawodów.

Kod	Wielkie grupy zawodów	Bezrobotni ogółem			Napływ ofert pracy w okresie	
		napływ w okresie	odpływ w okresie	stan na koniec okresu	PUP	Internet
1	PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNICY I KIEROWNICY	16	13	8	8	31
2	SPECJALIŚCI	356	333	168	84	168
3	TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	557	536	222	141	75
4	PRACOWNICY BIUROWI	177	164	74	203	23
5	PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	756	695	378	272	151
6	ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	37	30	24	14	0
7	ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	1097	1046	364	570	1
8	OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	195	179	66	321	10
9	PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE	357	349	159	339	0
0	SIŁY ZBROJNE	1	0	0	0	0
	SUMA	3549	3345	1463	1952	459

Źródło: Dane wygenerowane przez MRPIPS - 3027_Tabela_11_2018_2

Z powyższej tabeli wynika, że charakteryzującą się największym napływem i odpływem osób bezrobotnych grupą zawodową w powiecie tureckim są - *robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy*. Według stanu na koniec roku w statystykach urzędu grupa ta figurowała na drugiej pozycji stanowiąc 22,23% ogółu zarejestrowanych. Na uwagę zasługuje fakt że *robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy* są również najliczniejszą grupą pod względem napływu ofert pracy, natomiast najniższy napływ ofert pracy zanotowano w grupach: *siły zbrojne*- 0%, oraz *przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy*- 1,61%.

Kolejne informacje, dla lepszego zobrazowania sytuacji na lokalnym rynku pracy, dotyczące bezrobotnych i ofert pracy zostały pogrupowane według zawodów i specjalności do poziomu elementarnych grup zawodów. Grupa bez zawodu nie jest uwzględniana i podlega osobnej analizie (zob. dział 3 – Analiza umiejętności i uprawnień).

Tabela 2 - Grupy zawodów, w których liczba bezrobotnych w 2018 roku była największa (stan na koniec okresu)

Kod	Elementarne grupy zawodów	Liczba bezrobotnych
5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	230
7533	Szwaczki, hafciarki i pokrewni	46
5141	Fryzjerzy	46
5120	Kucharze	44
3314	Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	42
7512	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	37
7531	Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni	32
7222	Ślusarze i pokrewni	31
4110	Pracownicy obsługi biurowej	31
9112	Pomoce i sprzętaczki biurowe, hotelowe i pokrewne	31
7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	30
9329	Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowane	29
7112	Murarze i pokrewni	26
9629	Robotnicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowane	26
7522	Stolarze meblowi i pokrewni	21
9321	Ręczni pakowacze i znakowacze	20
3142	Technicy mechanicy	20
7318	Rękodzielnicy wyrobów z tkanin, skóry i pokrewnych materiałów	20

Źródło: Dane wygenerowane przez MRPIPS - 3027_Opis_1.1_2018_2

Biorąc pod uwagę specyfikę lokalnego rynku pracy można potwierdzić, że w rejestrze figurowało najwięcej osób bezrobotnych w zawodach: *sprzedawcy sklepowi (ekspedienci); szwaczki; hafciarki i pokrewni; fryzjerzy i kucharze*. Handel oraz przemysł lekki to jedne z wiodących gałęzi działalności gospodarczej podmiotów na terenie powiatu tureckiego.

Tabela 3 - Grupy zawodów, w których liczba bezrobotnych (napływ) w 2018 roku była największa

Kod	Elementarne grupy zawodów	Liczba bezrobotnych
5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	415
7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	145
5141	Fryzjerzy	124
7522	Stolarzy meblowi i pokrewni	116
5120	Kucharze	106
7533	Szwaczki, hafciarki i pokrewni	103

7222	Ślusarze i pokrewni	97
3314	Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	97
7112	Murarze i pokrewni	88
9329	Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	79
9629	Pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani	67
4110	Pracownicy obsługi biurowej	66
3434	Szefowie kuchni i organizatorzy usług gastronomicznych	51
3115	Technicy mechanicy	47

Źródło: Dane wygenerowane przez MRPIPS - 3027_Opis_1.2_2018_2

Poddając analizie dane statystyczne dotyczące napływu osób bezrobotnych w 2018 roku sytuacja przedstawia się już nieco inaczej niż w przypadku liczby bezrobotnych na koniec roku. Osób bezrobotnych w zawodzie *sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)* zarejestrowało się 415 osób z czego na koniec roku w rejestrze Powiatowego Urzędu Pracy w Turku pozostało 230 osób, co oznacza że bezrobotni w zawodzie *sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)* łatwo mogli znaleźć pracę, gdyż liczba bezrobotnych zmniejszyła się o 185 osób. Analogiczna sytuacja dotyczy zawodu *mechanik pojazdów samochodowych*, w którym zanotowano napływ bezrobotnych w wysokości 145 osób w ciągu roku, a ostatecznie stan osób posiadających zawód *mechanika pojazdów samochodowych* na koniec 2018 roku był niższy aż o 115 osób.

Tabela 4 - Grupy zawodów, dla których wskaźnik długotrwałego bezrobocia był najwyższy w 2018 roku

Kod	Elementarne grupy zawodów	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia
1346	Kierownicy w instytucjach finansowych i ubezpieczeniowych	100,00
2120	Matematycy, aktuariusze i statystycy	100,00
2163	Projektanci wzornictwa przemysłowego i odzieży	100,00
2221	Pielęgniarki bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	100,00
2512	Specjaliści do spraw rozwoju systemów informatycznych	100,00
2632	Archeolodzy, socjolodzy i specjaliści dziedzin pokrewnych	100,00
3122	Mistrzowie produkcji w przemyśle przetwórczym	100,00
3212	Technicy analityki medycznej	100,00
3213	Technicy farmaceutyczni	100,00
3214	Technicy medyczni i dentyści	100,00
3332	Organizatorzy konferencji i imprez	100,00
3431	Fotografowie	100,00
4223	Operatorzy centrali telefonicznych	100,00
4311	Pracownicy do spraw rachunkowości i księgowości	100,00
4415	Pracownicy działów kadr	100,00
5311	Opiekunowie dziecięcy	100,00

6210	Robotnicy leśni i pokrewni	100,00
7211	Formiarze odlewnicy i pokrewni	100,00
7316	Szyldziarze, grawerzy i zdobnicy ceramiki, szkła i pokrewni	100,00
7422	Monterzy i serwisanci instalacji i urządzeń teleinformatycznych	100,00
8121	Operatorzy maszyn i urządzeń	100,00
8151	Operatorzy maszyn przędzalniczych i pokrewni	100,00
8154	Operatorzy maszyn wykończalniczych wyrobów włókienniczych	100,00
8156	Operatorzy maszyn do produkcji obuwia i pokrewni	100,00
8213	Monterzy sprzętu elektronicznego	100,00
9111	Pomoce domowe i sprzątaczk	100,00
9213	Robotnicy wykonujący prace proste przy uprawie roślin i hodowli zwierząt	100,00

Źródło: Danych wygenerowanych przez MRPIPS - 3027_Opis_2_2018_2

Wskaźnik długotrwałego bezrobocia może przyjmować wartości od 0% (to sytuacja, w której bezrobotni długotrwanie nie występują), aż do wartości 100% (w tym przypadku, każdy bezrobotny w elementarnej grupie zawodów jest długotrwanie bezrobotnym). W powyższej tabeli zaprezentowano wskaźnik długotrwałego bezrobocia dla 27 grup zawodów, w których wskaźnik długotrwałego bezrobocia przyjął wartość maksymalną. Do wyników należy podchodzić z pewną ostrożnością, ponieważ w przypadku zdecydowanej większości zawodów wymienionych w tabeli liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych na koniec 2018 roku była niewielka nie więcej niż 4 osoby bezrobotne będące jednocześnie osobami długotrwanie bezrobotnymi.

Tabela 5 - Grupy zawodów, dla których wskaźnik płynności bezrobotnych był najwyższy w 2018 roku

Kod	Elementarne grupy zawodów	Wskaźnik płynności bezrobotnych
2166	Projektanci grafiki i multimediiów	3,00
6210	Robotnicy leśni i pokrewni	3,00
1120	Dyrektorzy generalni i zarządzający	2,00
1420	Kierownicy w handlu detalicznym i hurtowym	2,00
2133	Specjaliści do spraw ochrony środowiska	2,00
2221	Pielęgniarki bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	2,00
2514	Programiści aplikacji	2,00
2621	Archiwiści i muzealnicy	2,00
2622	Bibliotekoznawcy i specjaliści zarządzania informacją	2,00
2632	Archeolodzy, socjolodzy i specjaliści dziedzin pokrewnych	2,00
3433	Pracownicy bibliotek, galerii, muzeów, informacji naukowej i pokrewni	2,00
5322	Pracownicy domowej opieki osobistej	2,00
9214	Robotnicy wykonujący prace proste w ogrodnictwie i sadownictwie	2,00
2120	Matematycy, aktuariusze i statystycy	1,75
2151	Inżynierowie elektrycy	1,67
8213	Monterzy sprzętu elektronicznego	1,67

Źródło: Dane wygenerowane przez MRPIPS - 3027_Opis_3.1_2018_2.xlsx

Powyższa tabela zawiera grupy zawodów, w których odnotowano największy spadek liczby osób bezrobotnych. Wartość wskaźnika większa niż 1 oznacza, że odpływ osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy przewyższa ich napływ. Elementarne grupy zawodów, w których odpływ przewyższa napływ to przede wszystkim: *projektanci grafiki i multimediiów, robotnicy leśni i pokrewni, dyrektorzy generalni i zarządzający, kierownicy w handlu detalicznym i hurtowym, specjaliści do spraw ochrony środowiska.*

Tabela 6 - Wskaźnik niedopasowania struktury ofert pracy w 2018 roku

Nazwa wielkiej grupy zawodów	PUP	Internet	Razem
Ogółem	1952	459	2411
PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNICY I KIEROWNICY	8	31	39
SPECJALIŚCI	84	168	252
TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	141	75	216
PRACOWNICY BIUROWI	203	23	226
PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	272	151	423
ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	14	0	14
ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	570	1	571
OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	321	10	331
PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE	339	0	339
SIŁY ZBROJNE	0	0	0
Wskaźnik struktury wg grup w poszczególnych źródłach			Wskaźnik zróżnicowania
PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNICY I KIEROWNICY	0,41%	6,75%	0,06
SPECJALIŚCI	4,30%	36,60%	0,12
TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	7,22%	16,34%	0,44
PRACOWNICY BIUROWI	10,40%	5,01%	2,08
PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	13,93%	32,90%	0,42
ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	0,72%	0,00%	
ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	29,20%	0,22%	134,03
OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	16,44%	2,18%	7,55
PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE	17,37%	0,00%	

SIŁY ZBROJNE	0,00%	0,00%	
--------------	-------	-------	--

Źródło: Dane wygenerowane przez MRPIPS - 3027_Tabela_1_2018_2.xlsx

Podstawowym źródłem informacji odnośnie ofert pracy według zawodów i specjalności są dane gromadzone przez urzędy pracy w systemie informatycznym Syriusz oraz sieć Internet. Jak wynika z powyższej tabeli rejestr PUP jest największym zbiorem, który uzupełnia się ofertami z Internetu. Analizę sporządzono dla wielkich grup zawodów. Jej wyniki przekonują, że za pośrednictwem Internetu poszukiwani są najczęściej specjaliści oraz *przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy*.

2. Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych

Rankingi zawodów deficytowych i nadwyżkowych stanowią najważniejszy element prowadzenia monitoringu. Celem konstrukcji rankingów jest zidentyfikowanie elementarnych grup zawodów charakteryzujących się deficytem, równowagą bądź nadwyżką na rynku pracy. Przedstawienie rankingów zawodów deficytowych, zrównoważonych oraz nadwyżkowych, pozwala dodatkowo na wskazanie kierunków i natężenia zmian zachodzących w strukturze zawodowej, co za tym idzie, usprawnienie poradnictwa zawodowego. Konstrukcja rankingu opiera się na zestawieniu popytowej i podażowej strony rynku pracy. Jako podażową stronę rynku pracy przyjęto liczbę bezrobotnych zarejestrowanych w urzędzie pracy. Natomiast popyt na rynku pracy określono jako liczbę wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej. Z powodu, iż oferty pracy zgłaszane przez pracodawców do PUP stanowią jedynie część informacji o popytowej stronie rynku pracy, włączono do rankingu oferty pracy podmiotów publicznych (zamieszczane w BIP) oraz oferty pracy publikowane w internetowych serwisach rekrutacyjnych.

Tabela 7 - Identyfikacja zawodów deficytowych i nadwyżkowych

Zawody	Wskaźnik dostępności oferty pracy	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia	Wskaźnik płynności bezrobotnych
deficytowe	wskaźnik < 0,9	wskaźnik ≤ wartość środkowa lub <i>brak wartości</i>	wskaźnik ≥ 1 lub <i>brak wartości</i>
zrównoważone	0,9 ≤ wskaźnik ≤ 1,1	wskaźnik ≤ wartość środkowa lub <i>brak wartości</i>	wskaźnik ≥ 1 lub <i>brak wartości</i>
nadwyżkowe	wskaźnik > 1,1 lub <i>brak wartości</i>	Wskaźnik > wartość środkowa	wskaźnik < 1

Zawody deficytowe charakteryzują się większą liczbą dostępnych ofert pracy niż wynosi średni stan bezrobotnych w danym okresie sprawozdawczym. Dodatkowo w ich przypadku odsetek długotrwale bezrobotnych nie przekracza mediany, a odpływ bezrobotnych przewyższa ich napływ (lub jest równy) w okresie sprawozdawczym. Z kolei zawody maksymalnie deficytowe wyróżniają się brakiem bezrobotnych tj. wskaźnik dostępności oferty pracy wynosi zero. Na lokalnym rynku pracy odnotowano 10 elementarnych grup zawodów maksymalnie deficytowych, które zaprezentowano w tabeli 8.

Tabela 8 - Ranking elementarnych grup zawodów deficytowych w 2018 roku

MAKSYMALNY DEFICYT				
Kod	Elementarna grupa zawodów	Liczba dostępnych ofert pracy	Odsetek ofert subsydiowanych (%)	Odsetek wolnych miejsc pracy (%)
7133	Robotnicy czyszczący konstrukcje budowlane i pokrewni	7		0,00
2272	Diagności laboratoryjni specjaliści	2		0,00
2320	Nauczyciele kształcenia zawodowego	1	0,00	0,00
7544	Robotnicy zwalczania szkodników i chwastów	1	0,00	0,00
5165	Instruktorzy nauki jazdy	1		0,00
5312	Asystenci nauczycieli	1	88,89	55,56
5169	Pracownicy usług osobistych gdzie indziej niesklasyfikowani	1	0,00	0,00
3334	Agenci i administratorzy nieruchomości	0		0,00
8171	Operatorzy urządzeń do wyrobu masy papierniczej i produkcji papieru	0	0,00	0,00
8344	Kierowcy operatorzy wózków jezdniowych	0	0,00	0,00
2293	Dietetycy i specjaliści do spraw żywienia	0	0,00	0,00
5411	Strażacy	0	0,00	0,00
9212	Robotnicy wykonujący prace proste w hodowli zwierząt	0	0,00	0,00

Źródło: Dane wygenerowane przez MRPIPS - 3027_Tabela_2.1_2018_2.xlsx

W przypadku maksymalnego deficytu, liczba bezrobotnych równa jest zero. W rezultacie wskaźnik dostępności ofert pracy równy jest zero, a pozostałe mierniki nie osiągają wartości. Z tego względu powyżej przedstawione zostały grupy zawodów według malejącej liczby dostępnych ofert pracy.

Tabela 9 - Grupy zawodów deficytowych w 2018 roku

DEFICYT								
Kod	Elementarna grupa zawodów	Średnio-miesięczna liczba bezrobotnych	Średnio-miesięczna liczba dostępnych ofert pracy	Wskaźnik dostępności ofert pracy	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia	Wskaźnik płynności bezrobotnych	Odsetek ofert subsydiowanych (%)	Odsetek wolnych miejsc pracy (%)
8142	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych	0,25	10,50	0,02		1,00	33,33	0,00
2166	Projektanci grafiki i multimedii	0,08	2,42	0,03		3,00	16,67	0,00
8131	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów chemicznych	0,08	1,92	0,04		1,00	0,00	0,00
1420	Kierownicy w handlu detalicznym i hurtowym	0,25	4,00	0,06		2,00		0,00
7124	Monterzy izolacji	1,58	15,42	0,10	0,00	1,00	0,00	0,00
7549	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy gdzie indziej niesklasyfikowani	0,58	5,58	0,10		1,00	0,00	0,00
3312	Pracownicy do spraw kredytów, pożyczek i pokrewni	0,25	1,08	0,23	0,00	1,00	0,00	0,00
7125	Szklarze	0,08	0,25	0,33		1,00	0,00	0,00
8152	Operatorzy maszyn tkackich i dziewiarskich	0,58	1,58	0,37	0,00	1,50	0,00	0,00
3322	Przedstawiciele handlowi	3,00	5,33	0,56	33,33	1,14	11,11	11,11

Źródło: Dane wygenerowane przez MRPIPS - 3027_Tabela_2.2_2018_2.xlsx

Na lokalnym rynku pracy odnotowano 10 grup zawodów deficytowych.

Zawody zrównoważone odznaczają się zbliżoną liczbą bezrobotnych i dostępnych ofert pracy w danym okresie sprawozdawczym. Dodatkowo, odsetek długotrwanie bezrobotnych w tych zawodach nie przekracza mediany, a odpływ bezrobotnych przewyższa napływ lub jest

względem niego równy w okresie sprawozdawczym. W 2018 roku na lokalnym rynku pracy zidentyfikowano pięć elementarnych grup zawodów zrównoważonych, przedstawia je poniższa tabela.

Tabela 10 - Grupy zawodów zrównoważonych w 2018 roku

RÓWNOWAGA						
Kod	Elementarna grupa zawodów	Średnio-miesięczna liczba bezrobotnych	Średnio-miesięcznie dostępne ofert pracy	Wskaźnik dostępności ofert pracy	Odsetek ofert subsydiowanych (%)	Odsetek wolnych miejsc pracy (%)
2514	Programiści aplikacji	0,08	0,08	1,00		0,00
9129	Pozostali pracownicy zajmujący się sprzątaniem	0,17	0,17	1,00	0,00	0,00
5230	Kasjerzy i sprzedawcy biletów	2,33	2,25	1,04	75,00	0,00
7511	Masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni	4,58	4,33	1,06	0,00	0,00
2412	Doradcy finansowi i inwestycyjni	1,00	0,92	1,09		0,00

Źródło: Dane wygenerowane przez MRPIPS - 3027_Tabela_3_2018_2.xlsx

Zawody nadwyżkowe odznaczają się przewagą liczebną bezrobotnych nad dostępnymi ofertami pracy, bezrobociem długotrwałym powyżej mediany oraz niskim odpływem netto (wyższy napływ niż odpływ) bezrobotnych w okresie sprawozdawczym. Zawody maksymalnie nadwyżkowe to takie, dla których nie ma żadnych ofert pracy tj. wskaźnik dostępności oferty pracy nie przyjmuje żadnych wartości (dzielenie przez zero).

Tabela 11 - Ranking elementarnych grup zawodów nadwyżkowych w 2018 roku

MAKSYMALNA NADWYŻKA*		
Kod	Elementarna grupa zawodów	Liczba bezrobotnych
3314	Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	45
7318	Rękodzielnicy wyrobów z tkanin, skóry i pokrewnych materiałów	24
2359	Specjaliści nauczania i wychowania gdzie indziej niesklasyfikowani	20
6330	Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej pracujący na własne potrzeby	10
8343	Maszyniści i operatorzy maszyn i urządzeń dźwigowo-transportowych i pokrewni	4
6122	Hodowcy drobiu	2
3332	Organizatorzy konferencji i imprez	2
6111	Rolnicy upraw polowych	2
8159	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów włókienniczych, futrzarskich i skórzanych gdzie indziej niesklasyfikowani	2
5112	Konduktorzy i pokrewni	1
9211	Robotnicy wykonujący proste prace polowe	1

8151	Operatorzy maszyn przędzalniczych i pokrewni	1
9213	Robotnicy wykonujący prace proste przy uprawie roślin i hodowli zwierząt	1

* w przypadku maksymalnej nadwyżki liczba ofert pracy równa jest zero.

Źródło: Dane wygenerowane przez MRPIPS - 3027_Tabela_4.1_2018_2.xlsx

W ramach analizy rynku pracy w 2018 roku wyodrębniono trzynaście grup zawodów maksymalnie nadwyżkowych. Pierwsze miejsce, z największą liczbą bezrobotnych, w grupie elementarnej zajmują: *Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych, Rękodzielnicy wyrobów z tkanin, skóry i pokrewnych materiałów, Specjaliści nauczania i wychowania gdzie indziej niesklasyfikowani, Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej pracujący na własne potrzeby.*

Tabela 12 - Ranking elementarnych grup zawodów nadwyżkowych w 2018 roku

Kod	Elementarna grupa zawodów	Średnio-miesięczna liczba bezrobotnych	Średnio-miesięczna liczba ofert pracy	Wskaźnik dostępności ofert pracy	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia
3115	Technicy mechanicy	18,42	0,08	221,00	45,00
7512	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	33,42	0,17	200,50	37,84
2330	Nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych (z wyjątkiem nauczycieli kształcenia zawodowego)	13,17	0,08	158,00	50,00
2413	Analitycy finansowi	8,33	0,08	100,00	37,50
3144	Technicy technologii żywności	6,33	0,08	76,00	40,00
2341	Nauczyciele szkół podstawowych	12,17	0,17	73,00	70,00
7533	Szwaczki, hafciarki i pokrewni	52,92	0,75	70,56	39,13
5120	Kucharze	45,42	0,83	54,50	38,64
9121	Praczkі ręczne i prasowacze	3,17	0,08	38,00	66,67
7521	Robotnicy przygotowujący drewno i pokrewni	7,67	0,33	23,00	37,50
5329	Pracownicy opieki osobistej w ochronie zdrowia i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	3,17	0,17	19,00	60,00
5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	226,92	16,58	13,68	42,61
5141	Fryzjerzy	43,33	3,83	11,30	39,13
2163	Projektanci wzornictwa przemysłowego i odzieży	0,92	0,08	11,00	100,00
2422	Specjaliści do spraw administracji i rozwoju	16,25	1,58	10,26	50,00
9112	Pomoce i sprzętaczki biurowe, hotelowe i pokrewne	32,50	3,17	10,26	58,06
5153	Gospodarze budynków	19,17	2,08	9,20	52,94
2519	Analitycy systemów komputerowych i programiści gdzie indziej niesklasyfikowani	1,33	0,17	8,00	50,00
4321	Magazynierzy i pokrewni	15,33	2,17	7,08	38,46
7322	Drukarze	2,08	0,33	6,25	66,67
2342	Specjaliści do spraw wychowania małego dziecka	4,67	0,75	6,22	66,67
5142	Kosmetyczki i pokrewni	8,58	1,50	5,72	50,00
3313	Księgowi	3,50	0,67	5,25	40,00
7223	Ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni	14,50	3,25	4,46	40,00
3323	Zaopatrzeniowcy	1,42	0,33	4,25	50,00
4226	Recepcjoniści (z wyłączeniem hotelowych)	2,00	0,50	4,00	50,00

POWIATOWY URZĄD PRACY W TURKU

6113	Ogrodnicy	4,08	1,17	3,50	50,00
4412	Listonosze i pokrewni	3,92	1,17	3,36	40,00
7132	Lakiernicy	3,42	1,08	3,15	50,00
7115	Cieśle i stolarze budowlani	9,00	3,08	2,92	44,44
4110	Pracownicy obsługi biurowej	33,75	14,00	2,41	38,71
8160	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów spożywczych i pokrewni	8,50	6,50	1,31	45,45

Źródło: Dane wygenerowane przez MRPIPS - 3027_Tabela_4.2_2018_2.xlsx

W Powiatowym Urzędzie Pracy w Turku w 2018 roku wyodrębniono 32 elementarne grupy zawodów nadwyżkowych, które charakteryzują się wysokim wskaźnikiem długotrwałego bezrobocia.

3. Analiza umiejętności i uprawnień

Analizę umiejętności i uprawnień sporządzono dla wielkich grup zawodów. W poniższej tabeli przedstawiono uprawnienia, które są najczęściej posiadane przez bezrobotnych (posiada je najwyższy odsetek bezrobotnych) oraz umiejętności i uprawnienia, które są najczęściej wymagane przez pracodawców w ofertach pracy (stanowią najwyższy odsetek ofert pracy, w których są wymagane).

Tabela 13. Umiejętności i uprawnienia według wielkich grup zawodów w 2018 roku

Kod grupy zawodów	Wielka grupa zawodów	STRONA PODAŻOWA RYNKU PRACY		STRONA POPYTOWA RYNKU PRACY	
		Umiejętności posiadane przez bezrobotnych	Odsetek bezrobotnych (%)*	Umiejętności wymagane w ofertach pracy	Odsetek ofert pracy (%)**
2	SPECJALIŚCI			Obsługa komputera i wykorzystanie internetu	16,67
3	TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL			Znajomość języków obcych	9,52
4	PRACOWNICY BIUROWI			Znajomość języków obcych	6,45
5	PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY			Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	1,69
8	OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ			Znajomość języków obcych	8,33

* Odsetek bezrobotnych wyliczany jest jako iloraz stanu bezrobotnych z danym uprawnieniem w ramach wielkiej grupy zawodów do całkowitego stanu bezrobotnych w ramach wielkiej grupy zawodów.

** Odsetek ofert pracy liczony jest jako iloraz napływu ofert pracy, w których dana umiejętność lub uprawnienie jest wymagań do całkowitego napływu ofert pracy w ramach danej wielkiej grupy zawodów (PUP+Internet).

Źródło: Dane wygenerowane przez MRPIPS - 3027_Tabela_5_2018_2.xlsx

Jako uzupełnienie do analizy umiejętności i uprawnień w podziale na wielkie grupy zawodów, została poddana analizie grupa osób bez zawodu. Grupę tą można scharakteryzować według posiadanego wykształcenia, czy też posiadanych umiejętności i uprawnień. Dane prezentowane poniżej, przedstawione są według poziomu wykształcenia w stosunku do ogółu bezrobotnych bez zawodu.

Tabela 14 - Bezrobotni bez zawodu w 2018 roku

Wyszczególnienie	Bezrobotni ogółem	w tym bezrobotni bez zawodu	Odsetek bezrobotnych bez zawodu (%)*
Ogółem	1579	118	7,47%
wg poziomu wykształcenia:			
gimnazjalne i poniżej	344	55	15,99%
zasadnicze zawodowe	425	2	0,47%
średnie ogólnokształcące	159	34	21,38%
policealne i średnie zawodowe	353	18	5,10%
wyższe	298	9	3,02%
wg typu ukończonej szkoły:			
zasadnicza szkoła zawodowa	257	5	1,95%
szkoła przysposabiająca do pracy			
technikum	125	12	9,60%
liceum ogólnokształcące	127	29	22,83%
liceum profilowane	23	1	4,35%
technikum uzupełniające	8	1	12,50%
liceum uzupełniające			
szkoła policealna	29	0	0,00%
wyższa	195	7	3,59%
Brak danych źródłowych	815	63	7,73%

*Odsetek bezrobotnych wyliczany jest jako stosunek bezrobotnych bez zawodu wg stanu w końcu okresu sprawozdawczego do ogółu bezrobotnych w ramach danej analizowanej kategorii.

Źródło: Dane wygenerowane przez MRPIPS - 3027_Tabela_6_2018_2.xlsx

Procentowo, największy udział osób bezrobotnych bez zawodu posiada wykształcenie gimnazjalne i poniżej lub średnie ogólnokształcące. Osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym bez zawodu figuruje w rejestrze Powiatowego Urzędu Pracy w Turku tylko 2 osoby, a z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym figuruje 18 osób. Wymienione grupy nie posiadają również przypisanego zawodu, zgodnie z którym mogą poszukiwać zatrudnienia. To bardzo negatywna sytuacji.

4. Analiza rynku edukacyjnego

Uzupełnieniem do monitoringu jest analiza rynku edukacyjnego, dokonana na podstawie metody rankingowej oraz poszerzona o analizę liczby uczniów ostatniego roku i absolwentów szkół. Opisywana analiza może pomóc w określeniu kierunków szkoleń dla bezrobotnych oraz korekty poziomu i struktury treści kształcenia zawodowego na poziomie ponadgimnazjalnym i wyższym.

Źródło informacji do analizy stanowią dane pochodzące z Systemu Informacji Oświatowej MEN o liczbie uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych zawodów i specjalności. Wyróżniona grupa w całości podlega analizie, a plany edukacyjne przyszłych absolwentów zostały w niej pominięte, co wynika z faktu, że absolwenci często kontynuują naukę poza miejscem stałego zamieszkania/zameldowania.

Analiza rynku edukacyjnego została przygotowana również w oparciu o dane Głównego Urzędu Statystycznego, dotyczące liczby studentów na ostatnim roku studiów wyższych według uczelni wyższych oraz kierunku kształcenia. Stopień agregacji pozyskanych danych (według kierunku kształcenia, a nie według zawodów i specjalności), uniemożliwia w sposób jednoznaczny porównanie z wynikami uzyskanymi z poprzednich etapów analizy, zwłaszcza z wyróżnionymi elementarnymi grupami zawodów deficytowych i nadwyżkowych. Trudności te wynikają z faktu, iż nie zawsze jest możliwe precyzyjne przyporządkowanie kierunku studiów do elementarnej grupy zawodów.

4.1. Analiza uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych

Celem przedstawionej analizy jest uzyskanie pełnej informacji o rynku edukacyjnym, w tym o potencjalnym zasobie siły roboczej wchodzącej na rynek pracy. Prezentowane analizy zawodów deficytowych i nadwyżkowych z uwzględnieniem liczby uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych, będących potencjalnym zasobem siły roboczej ukazują, które zawody zmieniają siłę i natężenie deficytu bądź nadwyżki. Takie analizy pozwolą odpowiedzieć na pytanie, czy deficyt bądź nadwyżka występująca na rynku w najbliższym czasie zwiększy się, czy też ulegnie redukcji. Uzyskane informacje są bardzo ważne, ponieważ umożliwią wskazanie, czy szkolenie osób bezrobotnych w danych zawodach ma sens ze względu na możliwość zbilansowania deficytu poprzez pojawienie się na lokalnym rynku pracy absolwentów szkół ponadgimnazjalnych w danym zawodzie deficytowym. Z drugiej strony, przy stałym zapotrzebowaniu pracodawców – popytowej strony na rynku i stałym dopływie na

rynek pracy absolwentów w danym zawodzie może wystąpić wzrost bezrobocia. W przypadku zawodów nadwyżkowych, relatywnie duża liczba uczniów ostatnich klas, mogących podjąć zatrudnienie, przy niezmiennych warunkach po popytowej stronie rynku pracy, może przyczynić się do wzrostu bezrobocia w omawianym zawodzie. Wyklucza to również zasadność przeprowadzania szkoleń w obrębie uprawnień niezbędnych do wykonywania danego zawodu. Źródło informacji do opisywanej analizy stanowią dane pochodzące z Systemu Informacji Oświatowej MEN o liczbie uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych zawodów i specjalności. Poniżej przedstawiono uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych według elementarnych grup zawodów deficytowych i nadwyżkowych

Tabela 15 - Uczniowie ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych według elementarnych grup zawodów deficytowych, zrównoważonych oraz nadwyżkowych w 2018 roku

Zawody deficytowe		
Elementarna grupa zawodów		Liczba uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych
Kod	Nazwa	
1420	Kierownicy w handlu detalicznym i hurtowym	0
2166	Projektanci grafiki i multimedialnych	0
2272	Diagności laboratoryjni specjaliści	0
2293	Dietetycy i specjaliści do spraw żywienia	0
2320	Nauczyciele kształcenia zawodowego	0
3312	Pracownicy do spraw kredytów, pożyczek i pokrewni	0
3322	Przedstawiciele handlowi	0
3334	Agenci i administratorzy nieruchomości	0
5165	Instruktorzy nauki jazdy	0
5169	Pracownicy usług osobistych gdzie indziej niesklasyfikowani	0
5312	Asystenci nauczycieli	0
5411	Strażacy	0
7124	Monterzy izolacji	0
7125	Szklarze	0
7133	Robotnicy czyszczący konstrukcje budowlane i pokrewni	0
7544	Robotnicy zwalczania szkodników i chwastów	0
7549	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy gdzie indziej niesklasyfikowani	0
8131	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów chemicznych	0
8142	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych	0
8152	Operatorzy maszyn tkackich i dziewiarskich	0
8171	Operatorzy urządzeń do wyrobu masy papierniczej i produkcji papieru	0
8344	Kierowcy operatorzy wózków jezdniowych	0
9212	Robotnicy wykonujący prace proste w hodowli zwierząt	0
Zawody nadwyżkowe		
Elementarna grupa zawodów		Liczba uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych
Kod	Nazwa	
2163	Projektanci wzornictwa przemysłowego i odzieży	0

POWIATOWY URZĄD PRACY W TURKU

2330	Nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych (z wyjątkiem nauczycieli kształcenia zawodowego)	0
2341	Nauczyciele szkół podstawowych	0
2342	Specjaliści do spraw wychowania małego dziecka	0
2359	Specjaliści nauczania i wychowania gdzie indziej niesklasyfikowani	0
2413	Analitycy finansowi	0
2422	Specjaliści do spraw administracji i rozwoju	0
2519	Analitycy systemów komputerowych i programiści gdzie indziej niesklasyfikowani	0
3115	Technicy mechanicy	0
3144	Technicy technologii żywności	0
3313	Księgowi	0
3314	Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	0
3323	Zaopatrzeniowcy	0
3332	Organizatorzy konferencji i imprez	0
4110	Pracownicy obsługi biurowej	0
4226	Recepcjoniści (z wyłączeniem hotelowych)	0
4321	Magazynierzy i pokrewni	0
4412	Listonosze i pokrewni	0
5112	Konduktorzy i pokrewni	0
5120	Kucharze	0
5141	Fryzjerzy	0
5142	Kosmetyczki i pokrewni	0
5153	Gospodarze budynków	0
5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	0
5329	Pracownicy opieki osobistej w ochronie zdrowia i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	0
6111	Rolnicy upraw polowych	0
6113	Ogrodnicy	0
6122	Hodowcy drobiu	0
6330	Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej pracujący na własne potrzeby	0
7115	Cieśle i stolarze budowlani	0
7132	Lakiernicy	0
7223	Ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni	0
7318	Rękodzielnicy wyrobów z tkanin, skóry i pokrewnych materiałów	0
7322	Drukarze	0
7512	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	0
7521	Robotnicy przygotowujący drewno i pokrewni	0
7533	Szwaczki, hafciarki i pokrewni	0
8151	Operatorzy maszyn przędzalniczych i pokrewni	0
8159	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów włókienniczych, futrzarskich i skórzanych gdzie indziej niesklasyfikowani	0
8160	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów spożywczych i pokrewni	0
8343	Maszyniści i operatorzy maszyn i urządzeń dźwigowo-transportowych i pokrewni	0
9112	Pomoce i sprzątaczk biurowe, hotelowe i pokrewnie	0
9121	Praczk ręczne i prasowacze	0
9211	Robotnicy wykonujący proste prace polowe	0
9213	Robotnicy wykonujący prace proste przy uprawie roślin i hodowli zwierząt	0

Zawody zrównoważone

Elementarna grupa zawodów		Liczba uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych
Kod	Nazwa	
2412	Doradcy finansowi i inwestycyjni	0
2514	Programiści aplikacji	0
5230	Kasjerzy i sprzedawcy biletów	0
7511	Masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni	0
9129	Pozostali pracownicy zajmujący się sprzątniem	0

Źródło: Dane wygenerowane przez MRPIPS - 3027_Tabela_7_2018_2.xlsx

Powyższa tabela przedstawia ilość uczniów klas szkół ponadgimnazjalnych kończących szkoły w zawodach wyłonionych w rankingu zawodów deficytowych i nadwyżkowych w Powiecie Tureckim opisanych w dziale 2. Jak wynika z przytoczonych danych w powiecie tureckim w 2018 roku w żadnej z elementarnych grup zawodów nie odnotowano uczniów klas ponadgimnazjalnych, jest to sytuacja pozytywna, biorąc pod uwagę zawody nadwyżkowe, gdyż po ukończeniu szkoły absolwenci którzy kształcili by się w jednym z zawodów nadwyżkowych z dużym prawdopodobieństwem trafiliby do rejestru osób bezrobotnych. Natomiast w przypadku zawodów deficytowych brak specjalistów w ww. zawodach będzie stwarzać w kolejnych latach problemy ze znalezieniem pracownika przez pracodawców, konieczność przekwalifikowania się osób bezrobotnych oraz dostosowania do wymagań rynku pracy.

4.2. Analiza absolwentów szkół ponadgimnazjalnych

W niniejszej analizie za bezrobotnego absolwenta uważa się osobę, która w okresie do upływu 12 miesięcy od dnia określonego w dyplomie, świadectwie czy innym dokumencie potwierdzającym ukończenie szkoły lub zaświadczenie o ukończeniu kursu, pozostaje w rejestrze powiatowego urzędu pracy. Ta część opracowania, zawiera analizę sytuacji absolwentów szkół ponadgimnazjalnych oraz szkół wyższych na lokalnym rynku pracy. Celem analizy jest wskazanie w jakim stopniu kompetencje i wiedza uzyskane w trakcie nauki zabezpieczają absolwentów przed koniecznością długotrwałego pozostawania w rejestrach urzędów pracy jako osoby bezrobotne. A zatem umożliwia konstruowanie wniosków dla systemu kształcenia ponadgimnazjalnego oraz wyższego.

Ważnym elementem analizy sytuacji absolwentów szkół ponadgimnazjalnych /wyższych na rynku pracy jest **wskaźnik frakcji absolwentów wśród bezrobotnych**. Wskaźnik informuje, jaki odsetek bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów stanowią bezrobotni absolwenci. Im wskaźnik jest wyższy tym prawdopodobieństwo, że absolwent zawodów/kierunku kształcenia będzie bezrobotnym jest większe. Wskaźnik ten jest miarą łatwości i szybkości znalezienia pracy przez absolwentów.

Tabela 16 - Liczba absolwentów oraz bezrobotnych według typu szkoły w 2018 roku

Typ szkoły	Liczba absolwentów w roku szkolnym poprzedzającym rok sprawozdawczy		Liczba bezrobotnych absolwentów		Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów (%)	
	ogółem	Posiadający tytuł zawodów*	stan na koniec grudnia 2017 roku	stan na koniec maja roku sprawozdawczego	stan na koniec grudnia 2017 roku	stan na koniec maja roku sprawozdawczego
zasadnicza szkoła zawodowa	132	48	21	10	15,91%	7,58%
szkoła przysposabiająca do pracy	3	0	0	0		
technikum	308	219	17	9	5,52%	2,92%
liceum ogólnokształcące	449	0	15	6	3,34%	1,34%
liceum profilowane	0	0	2	1		
liceum uzupełniające			0	0		
szkoła policealna	34	10	2	5	5,88%	14,71%

* Liczba absolwentów, którzy zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe.

Źródło: Dane wygenerowane przez MRPIPS - 3027_Tabela_8_2018_2.xlsx

Analizując powyższą tabelę można stwierdzić że osoby które ukończyły liceum ogólnokształcące w 2017 roku, w zdecydowanej większości kontynuowały dalszą naukę

w szkołach wyższych. Świadczy o tym bardzo niska liczba bezrobotnych absolwentów figurujących w rejestrze na koniec 2017 roku. Z powyższej tabeli wynika również, że tylko 36,4% absolwentów zasadniczej szkoły zawodowej ukończyło szkołę z tytułem zawodowym, natomiast absolwenci technikum w 71,1% ukończyli szkołę otrzymując tytuł zawodowy. Spośród 926 absolwentów z powiatu tureckiego jedynie 57 osób figurowało w 2017 roku w rejestrze Powiatowego Urzędu Pracy w Turku, liczba ta zmniejszyła się o 26 osób na koniec maja 2018 roku. Absolwenci liceum i technikum w dużej mierze kontynuują dalszą naukę, świadczy o tym niska liczba bezrobotnych absolwentów, która w ciągu pięciu miesięcy jeszcze się zmniejszyła.

Tabela 17 - Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według ostatnio ukończonej szkoły w 2018 roku

Nazwa szkoły	Kod szkoły	Liczba absolwentów w roku szkolnym poprzedzającym rok sprawozdawczy		Liczba bezrobotnych absolwentów		Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów (%)	
		ogółem	posiadający tytuł zawodowy*	koniec grudnia roku poprzedniego	koniec maja roku sprawozdawczego	koniec grudnia roku poprzedniego	koniec maja roku sprawozdawczego
BRANŻOWA SZKOŁA I STOPNIA SPECJALNA W RYCHWALE	70831	0	0	1	0	0,00%	0,00%
BRANŻOWA SZKOŁA I STOPNIA SPECJALNA W TURKU	79013	3	3	1	0	33,33%	0,00%
BRANŻOWA SZKOŁA I STOPNIA W TURKU	62307	129	45	18	9	13,95%	6,98%
GIMNAZJUM W BRUDZEWIE	75047	0	0	0	1	0,00%	0,00%
I LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE IM. TADEUSZA KOŚCIUSZKI W KONINIE	12018	0	0	1	0	0,00%	0,00%
I LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE IM. TADEUSZA KOŚCIUSZKI W TURKU	61561	317	0	7	1	2,21%	0,32%
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE IM. BATALIONÓW CHŁOPSKICH W ADAMOWIE	22102	0	0	1	0	0,00%	0,00%
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE CENTRUM SZKOLENIOWEGO WIEDZA	71427	65	0	4	5	6,15%	7,69%
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOPROŚLYCH ZAKŁADU DOSKONALENIA ZAWODOWEGO CENTRUM KSZTAŁCENIA W KONINIE	19278	0	0	1	0	0,00%	0,00%

POWIATOWY URZĄD PRACY W TURKU

LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE W KACZKACH ŚREDNICH	83693	49	0	1	3	2,04%	6,12%
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE ZAKŁADU DOSKONALENIA ZAWODOWEGO CENTRUM KSZTAŁCENIA W KONINIE Z SIEDZIBĄ W TURKU	86373	18	0	0	0	0,00%	0,00%
LICEUM PROFILOWANE W KACZKACH ŚREDNICH	106783	0	0	2	1	0,00%	0,00%
MEDYCZNE STUDIUM ZAWODOWE IM. PCK W POZNANIU	28717	0	0	1	0	0,00%	0,00%
PAŃSTWOWA SZKOŁA MUZYCZNA I ST. IM. WITOLDA LUTOSŁAWSKIEGO W TURKU	31614	15	0	5	7	33,33%	46,67%
POLICEALNASZKOŁA CENTRUM NAUKI I BIZNESU "ŻAK"	17580	0	0	0	1	0,00%	0,00%
SZKOŁA POLICEALNA CENTRUM SZKOLENIOWEGO WIEDZA	71425	34	10	0	1	0,00%	2,94%
SZKOŁA POLICEALNA ZAKŁADU DOSKONALENIA ZAWODOWEGO CENTRUM KSZTAŁCENIA W KONINIE Z SIEDZIBĄ W TURKU	107603	0	0	0	0	0,00%	0,00%
SZKOŁA POLICEALNA STUDIUM PRACOWNIKÓW MEDYCZNYCH I SPOŁECZNYCH	119737	0	0	0	1	0,00%	0,00%
SZKOŁA POLICEALNA W TURKU	123783	0	0	1	2	0,00%	0,00%
SZKOŁA SPECJALNA PRZYSPOSABIAJĄCA DO PRACY	71903	3	0	1	0	33,33%	0,00%
TECHNIKUM NR 2 WE WRZESNI	12623	0	0	0	1	0,00%	0,00%
TECHNIKUM UZUPEŁNIAJĄCE CENTRUM SZKOLENIOWEGO WIEDZA	71876	0	0	0	1	0,00%	0,00%
TECHNIKUM W KACZKACH ŚREDNICH	90812	80	46	5	0	6,25%	0,00%
TECHNIKUM W TURKU	64724	228	173	10	7	4,39%	3,07%
XI LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE IM. JADWIGI I WACŁAWA ZEMBRZUSKICH	43558	0	0	1	1	0,00%	0,00%
ZESPÓŁ SZKÓŁ CENTRUM KSZTAŁCENIA USTAWICZNEGO IM. STEFANA BATOREGO W KONINIE - VI LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE	52489	0	0	1	0	0,00%	0,00%

NA PODBUDOWIE GIMNAZJUM							
ZESPÓŁ SZKÓŁ TECHNICZNYCH I HUTNICZYCH-BRANŻOWA SZKOŁA I STOPNINA NR 5	19760	0	0	1	1	0,00%	0,00%
ZESPÓŁ SZKÓŁ TECHNICZNYCH I HUTNICZYCH-TECHNIKUM	19656	0	0	2	0	0,00%	0,00%

* Liczba absolwentów, którzy zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe.

Źródło: Dane wygenerowane przez MRPIPS - 3027_Tabela_13_2018_2.xlsx

Największą liczbę absolwentów ukończyło szkołę w 2017 roku w I Liceum Ogólnokształcącym im. Tadeusza Kościuszki w Turku. Wskaźnik frakcji na koniec maja 2017 roku w największej grupie to tylko 0,32%. Warto zwrócić uwagę na szkoły techniczne oraz na wskaźnik frakcji obliczony dla tej szkoły. Naukę na poziomie Technikum w Zespół Szkół Technicznych im. gen. prof. Sylwestra Kaliskiego w Turku ukończyło 228 absolwentów, a wskaźnik frakcji w roku sprawozdawczym był na poziomie 3,07%, natomiast naukę na poziomie Technikum w Zespole Szkół Rolniczych Centrum Kształcenia Praktycznego w Kaczkach Średnich ukończyło 80 absolwentów, a wskaźnik frakcji był na poziomie 0,00%. Technikum w Kaczkach Średnich odnotowało wskaźnik frakcji lepszy w porównaniu do Technikum w Zespole Szkół Technicznych im. gen. prof. Sylwestra Kaliskiego w Turku.

5. Podsumowanie

Podstawowym celem prowadzenia badań w zakresie zawodów nadwyżkowych i deficytowych jest stworzenie rankingu zawodów, który stanowiłby narzędzie dla monitoringu, czyli procesu systematycznego śledzenia zjawisk zachodzących na rynku pracy. Monitoring jest źródłem danych zarówno o poziomie popytu, jak i podaży na rynku pracy. Pozwala na formułowanie ocen i wniosków służących do koordynacji szkoleń bezrobotnych oraz stanowi podstawę do kształtowania oferty edukacyjnej ze szczególnym uwzględnieniem szkół zawodowych.

W grudniu 2018 roku w powiecie tureckim nastąpił wzrost liczby osób bezrobotnych w porównaniu do grudnia 2017 roku o 30 osób i na dzień 31.12.2018 r. liczba osób bezrobotnych wynosiła 1637 osób, w tym 1075 kobiet. Stopa bezrobocia w grudniu 2018 roku wynosiła 4,4%.

Wnioski wypływające z analizy pozwalają stwierdzić, że rynek pracy powiatu tureckiego w 2018 roku charakteryzował się dynamiczną sytuacją ze wskazaniem na systematyczny spadek liczby osób bezrobotnych

W 2018 roku w powiecie tureckim odnotowano 13 zawodów maksymalnie deficytowych oraz 10 zawodów nadwyżkowych. Świadczy to o rosnącym zapotrzebowaniu na pracowników na lokalnym rynku pracy w różnych branżach i ze zróżnicowanym poziomem wykształcenia czy kwalifikacji. Osoby posiadające zawód deficytowy powinny z łatwością znaleźć zatrudnienie w powiecie tureckim.

Z drugiej strony w 2018 roku występował nadmiar pracowników w 45 zawodach i specjalnościach, który świadczył o niewielkiej mobilności zawodowej bezrobotnych i poszukujących pracy, dotyczy to osób bezrobotnych w 32 zawodach nadwyżkowych i 13 zawodach maksymalnie nadwyżkowych.

Na lokalnym rynku pracy odnotowano również 5 zawodów zrównoważonych. Osoby posiadające zawody z tej grupy nie mają problemu ze znalezieniem zatrudnienia w powiecie tureckim. Sytuacja w której występują zawody zrównoważone oznacza dopasowanie oferty kształcenia do sytuacji panującej na lokalnym rynku pracy.

W 2018 roku z monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych zostało usunięte w porównaniu z ubiegłorocznym „Monitoringiem zawodów deficytowych i nadwyżkowych” badanie kwestionariuszowe przedsiębiorstw oraz prognoza zatrudnienia na kolejne lata.

Procesy zachodzące w życiu społecznym i gospodarczym powodują zmiany na rynku pracy, które wymuszają na społeczeństwie zmianę podejścia do pracy. Obecna sytuacja wymaga od pracowników elastyczności zawodowej oraz aktywności edukacyjnej przez całe życie zawodowe. Kształcenie zawodowe jest niewątpliwie nadal jednym z ważniejszych czynników determinujących powodzenie jednostki na rynku pracy.

Załącznik 1 - Zawody deficytowe i nadwyżkowe - informacja sygnałna 2018r

Sekcja	Zaklasyfikowanie	Grupa elementarna
DEFICYT	zawód maksymalnie deficytowy	Robotnicy czyszczący konstrukcje budowlane i pokrewni
		Diagności laboratoryjni specjaliści
		Nauczyciele kształcenia zawodowego
		Robotnicy zwalczania szkodników i chwastów
		Instruktorzy nauki jazdy
		Asystenci nauczycieli
		Pracownicy usług osobistych gdzie indziej niesklasyfikowani
		Agenci i administratorzy nieruchomości
		Operatorzy urządzeń do wyrobu masy papierniczej i produkcji papieru
		Kierowcy operatorzy wózków jezdniowych
		Dietetycy i specjaliści do spraw żywienia
		Robotnicy wykonujący prace proste w hodowli zwierząt
		Strażacy
		zawód deficytowy
	Projektanci grafiki i multimediiów	
	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów chemicznych	
	Kierownicy w handlu detalicznym i hurtowym	
	Monterzy izolacji	
	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy gdzie indziej niesklasyfikowani	
	Pracownicy do spraw kredytów, pożyczek i pokrewni	
Szklarze		
RÓWNOWAGA	zawód zrównoważony	Pozostali pracownicy zajmujący się sprzątniem
		Programiści aplikacji
		Kasjerzy i sprzedawcy biletów
		Masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni
		Doradcy finansowi i inwestycyjni
NADWYŻKA	zawód nadwyżkowy	Technicy mechanicy
		Piekarze, cukiernicy i pokrewni
		Nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych (z wyjątkiem nauczycieli kształcenia zawodowego)
		Analitycy finansowi
		Technicy technologii żywności
		Nauczyciele szkół podstawowych
		Szwaczki, hafciarki i pokrewni
		Kucharze
		Praczk ręczne i prasowacze
		Robotnicy przygotowujący drewno i pokrewni
		Pracownicy opieki osobistej w ochronie zdrowia i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani
		Sprzedawcy sklepowi (ekspedjenci)
		Fryzjerzy
		Projektanci wzornictwa przemysłowego i odzieży
		Specjaliści do spraw administracji i rozwoju

		Pomoce i sprzętaczki biurowe, hotelowe i pokrewne	
		Gospodarze budynków	
		Analitycy systemów komputerowych i programiści gdzie indziej niesklasyfikowani	
		Magazynierzy i pokrewni	
		Drukarze	
		Specjaliści do spraw wychowania małego dziecka	
		Kosmetyczki i pokrewni	
		Księgowi	
		Ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni	
		Zaopatrzeniowcy	
		Recepcjoniści (z wyłączeniem hotelowych)	
		Ogrodnicy	
		Listonosze i pokrewni	
		Lakiernicy	
		Cieśle i stolarze budowlani	
		Pracownicy obsługi biurowej	
		Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów spożywczych i pokrewni	
	zawód maksymalnie nadwyżkowy		Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych
			Rękodzielnicy wyrobów z tkanin, skóry i pokrewnych materiałów
			Specjaliści nauczania i wychowania gdzie indziej niesklasyfikowani
			Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej pracujący na własne potrzeby
			Maszyniści i operatorzy maszyn i urządzeń dźwigowo-transportowych i pokrewni
			Hodowcy drobiu
			Organizatorzy konferencji i imprez
			Rolnicy upraw polowych
			Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów włókienniczych, futrzarskich i skórzanych gdzie indziej niesklasyfikowani
			Konduktorzy i pokrewni
			Robotnicy wykonujący proste prace polowe
			Operatorzy maszyn przędzalniczych i pokrewni
			Robotnicy wykonujący prace proste przy uprawie roślin i hodowli zwierząt

*Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych został wykonany według nowej metodologii przygotowanej w ramach projektu współfinansowanego ze środków UE w ramach EFS „Opracowanie nowych zaleceń metodycznych prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy”.

Załącznik 2 - Rynek pracy

Tabela 18- Bezrobotni, oferty pracy oraz mierniki stosowane w monitoringu w 2018 roku według wielkich grup zawodów

Kod grupy zawodów	Wielkie grupy zawodów	Bezrobotni ogółem			Bezrobotni absolwenci			Bezrobotni długotrwałe	Napływy ofert pracy w okresie		Odsetek ofert subsydiowanych w CBOP (PUP+OHP+EURES) (%)	Odsetek miejsc aktywizacji zawodowej (%)	Średniomiesięczna liczba bezrobotnych	Średniomiesięczna liczba ofert pracy	Mierniki			Deficyt/równowaga/nadwyżka*		Wartość wskaźnika a struktury sumy bezrobotnych i ofert pracy
		napływ w okresie	odpływ w okresie	stan na koniec okresu	stan na koniec okresu	udział w % do ogółem bezrobotnych	stan na koniec okresu		CBOP (PUP+OHP+EURES)	Inter net					wskaźnik dostępności ofert pracy	wskaźnik długotrwałego bezrobocia	wskaźnik płynności bezrobotnych	rok	poprzedni rok**	
0	SIŁY ZBROJNE	1	0	0	0		0	0	0		0,00	0,17	0,00			0,00	-	-	0,00	
1	PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNICY I KIEROWNICY	16	13	8	0	0,00	1	8	31	0,00	0,00	8,17	8,25	0,99	12,50	0,81	-	-	0,01	
2	SPECJALIŚCI	356	333	168	14	8,33	62	84	168	19,05	10,71	167,17	26,00	6,43	36,90	0,94	-	-	0,10	
3	TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	557	536	222	15	6,76	78	141	75	37,59	22,70	238,67	21,00	11,37	35,14	0,96	-	-	0,14	
4	PRACOWNICY BIUROWI	177	164	74	0	0,00	28	203	23	59,11	34,98	78,92	23,83	3,31	37,84	0,93	nadwyżka	-	0,05	
5	PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	756	695	378	19	5,03	157	272	151	51,10	27,94	376,33	45,25	8,32	41,53	0,92	nadwyżka	-	0,22	
6	ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	37	30	24	1	4,17	10	14	0	14,29	14,29	22,08	1,17	18,93	41,67	0,81	nadwyżka	-	0,01	
7	ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI	1097	1046	364	9	2,47	129	570	1	10,70	5,26	392,25	105,58	3,72	35,44	0,95	-	-	0,26	

	RZEMIEŚLNICY																		
8	OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	195	179	66	1	1,52	20	321	10	6,85	0,62	62,67	55,58	1,13	30,30	0,92	-	-	0,06
9	PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE	357	349	159	1	0,63	71	339	0	18,58	8,26	165,42	83,25	1,99	44,65	0,98	nadwyżka	-	0,13
Razem		354 9	334 5	146 3	60	4,10	556	1952	459	24,39	12,81	X	X	X	X	X	X	X	X

Źródło: Dane wygenerowane przez MRPIPS - 3027_Tabela_11_2018_2.xlsx

